

การสัมมนาสมาคมครูภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่นแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 27

ในหัวข้อ “ฟังภาษาญี่ปุ่นอย่างไรให้รู้เรื่อง - การสอนการฟัง”

วันเสาร์ที่ 17 กันยายน 2565 เวลา 09.00 - 11.00 น.

รูปแบบออนไลน์ผ่านโปรแกรม Zoom

เริ่มการสัมมนาเวลา 09.00 น.

09.00 นายกสสมาคม (รศ.ดร.สุณีย์รัตน์) กล่าวเปิด ทักทายและเชิญชวนการสมัครเป็นสมาชิกของสมาคม

09.05 วิทยากร (อาจารย์คิตะมูระ ทาเคชิ) กล่าวแนะนำตัว และเริ่มการสัมมนาในช่วงแรก โดยให้ผู้เข้าสัมมนาคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนการฟังโดยพิจารณาจากหัวข้อต่อไปนี้

- บทบาทการสอนการฟังให้บรรลุเป้าหมาย
- การทบทวนกิจกรรมการสอนการฟังที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน
- การคาดการณ์/คาดคะเน การคาดเดา เทคนิคการฟัง
- การคาดการณ์/คาดคะเน การคาดเดา คือ hint ในการจัดการเรียนการสอน

ในการสอนการฟัง ครูผู้สอนเริ่มสอนอย่างไร โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนาตอบคำถามว่า เริ่มจากให้นักเรียนดูสถานการณ์และฟังซีดีหลาย ๆ รอบ

การสอนการฟังให้ได้ผลดี กิจกรรมที่ให้นักเรียนลองดู ลองฟังวิดีโอ เพื่อพัฒนาการฟัง การให้นักเรียนคาดการณ์/คาดคะเน คาดเดาจะช่วยให้ความสามารถในการฟังพัฒนาขึ้น ธรรมชาติของการฟัง แม้แต่การฟังในภาษาแม่ บางเรื่องก็ไม่ได้เข้าใจคำศัพท์ทุกคำ การคาดเดาและการคาดการณ์/คาดคะเนจึงเป็นสิ่งจำเป็น การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศอย่างภาษาญี่ปุ่นเองก็เช่นกัน การคาดเดา การคาดการณ์/คาดคะเน และการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์หรือบริบทต่าง ๆ ก็เป็นสิ่งจำเป็น

เมื่อพิจารณาทบทวนเกี่ยวกับการฟัง เราเองในทุกๆ วันจะฟังอะไร ฟังเพื่ออะไร ในสถานการณ์ใด จะเห็นได้ว่าการฟังในชีวิตประจำวันไม่จำเป็นว่าการฟังตอนที่เราพบปะเจอหน้ากัน การฟังพยากรณ์อากาศ เป็นต้น จะมีคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจปะปนอยู่ แต่เราก็สามารถเข้าใจเนื้อหาของสิ่งที่ฟังได้ ทักษะอื่น ๆ อย่างการอ่านก็เช่นกัน แม้ไม่ได้เข้าใจคำศัพท์ทุกคำก็จะใช้พื้นความรู้เดิมที่มีอยู่มาช่วยในการคาดเดาและเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ นักเรียนที่เรียนการฟังก็เช่นกันไม่จำเป็นต้องเข้าใจความหมายของคำศัพท์ที่ได้ยินทุกคำ แม้จะมีคำศัพท์ยากก็ไม่เป็นไร นักเรียนจะสามารถนำพื้นความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่มีอยู่เดิมมาช่วยในการคาดเดาคำศัพท์ เพื่อทำความเข้าใจสิ่งที่ฟังได้

การนำเสนอการสอนการฟังรูปแบบต่าง ๆ

1. การฟังโดยการคาดการณืเนื้อหาส่วนต่อไป
2. การฟังโดยการคาดเดา เช่น คาดเดาสิ่งที่คู่สนทนาพูด

ลำดับการสอนการฟัง ประกอบด้วย

1. ชั้นก่อนทำกิจกรรม เช่น การกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนเกิดความอยากฟัง
2. ชั้นทำกิจกรรม เช่น การฝึกฟัง
3. ชั้นหลังทำกิจกรรม เช่น ให้นักเรียนทำบทบาทสมมุติ

การสัมมนาในช่วงที่ 2 การฟังโดยการคาดเดา โดยท่านวิทยากรใช้เนื้อหาการฟังจากเว็บไซต์เอริน ในสถานการณ์ที่เอรินไปซื้อของที่ร้านสะดวกซื้อ

ขั้นที่ 1 ให้นักเรียนดูคลิปโดยปิดเสียงสนทนาไว้ก่อน แล้วให้เดาว่าเหตุการณ์เหล่านี้เกิดขึ้นที่ไหนอย่างไร โดยให้นักเรียนคาดเดาอาจจะใช้ภาษาญี่ปุ่นหรือภาษาไทยก็ได้ เหตุการณ์ที่ท่านวิทยากรนำเสนอคือ เอรินไปร้านสะดวกซื้อ ต้องการซื้อดินสอ แต่หาไม่เจอ จึงไปถามพนักงาน

ขั้นที่ 2 ให้นักเรียนเขียนประโยคที่คิดว่าน่าจะต้องพูดในสถานการณ์นั้นลงกระดาษ

ขั้นที่ 3 ให้ดูคลิปพร้อมเสียงและตรวจสอบความถูกต้องกับสิ่งที่ตนเองได้เขียนไว้ก่อนแล้ว

ในตอนท้ายของการสัมมนา ท่านวิทยากรได้แนะนำเว็บไซต์เอรินและวิธีการใช้งานเว็บไซต์เมื่อต้องการสอนการฟัง และเชื่อมโยงเนื้อหาไปยังหนังสือเรียนภาษาญี่ปุ่น 『あきこと友だち』 บทที่ 6 พาร์ทการฟัง โดยมีขั้นสอนการฟังดังนี้

1. ให้นักเรียนทำความเข้าใจโจทย์ “คุณทะนะกะวะวะซื้อขนมก่อนกลับบ้าน ฟังบทสนทนาต่อไปนี่แล้วตอบคำถามลงในตาราง”
2. ก่อนฟัง CD ให้นักเรียนดูรูปภาพตรวจสอบว่าคุณทะนะกะวะวะและพนักงานร้านขนมจะใช้สำนวนหรือประโยครูปแบบใดในการสนทนา เช่น いくらですか。せんぷで
3. ให้นักเรียนทำความเข้าใจคำถามในหนังสือเรียนและดูรูปภาพในตารางและตรวจสอบว่าจะต้องเติมคำศัพท์หรือประโยคใด
4. ครูแนะนำให้นักเรียนดูข้อมูลที่เป็นจะต้องฟังจับใจความให้ได้ เช่น ราคาขนม จำนวน หรือราคารวมที่ต้องชำระเงินและให้นักเรียนฟัง CD
5. หลังจากฟัง CD แล้วตรวจสอบคำตอบกับเพื่อนในห้องและสรุป

ในการสอนการฟัง เพียงแค่ให้นักเรียนได้ดูคลิปและฟัง CD ก็สามารถพัฒนาทักษะการฟังได้ โดยการฝึกฝนให้คาดเดาเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาทักษะการฟัง นักเรียนไม่จำเป็นต้องฟังแล้วเข้าใจคำศัพท์ทั้งหมด แม้จะมีส่วนที่ฟังแล้วไม่เข้าใจก็ไม่เป็นไร เพราะพื้นฐานความรู้เดิมที่มีอยู่จะช่วยให้ นักเรียนสามารถคาดเดาและเข้าใจบทสนทนาได้เอง คุณครูควรเตรียมช่องทางให้นักเรียนสามารถคาดเดาการฟังได้ เช่น รูปภาพ แผนที่ กราฟ หรือ คีย์เวิร์ดสำคัญในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเป้าหมายของกิจกรรมไม่ใช่การคาดเดาให้ถูกต้อง แต่สิ่งที่สำคัญคือการที่ผู้เรียนได้สนุกและกระตือรือร้นไปกับการคาดเดาความหมายในสิ่งที่ได้ฟังด้วยตนเอง แม้จะเป็นการคาดเดาที่ผิดก็ตาม

ปิดการอบรมสัมมนา เวลา 11.05 น.

การประเมินผลการดำเนินงานสัมมนา

งานสัมมนาครั้งนี้ผู้สมัครเข้าร่วมสัมมนารวม 287 คน (เป็นสมาชิก 107 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3 ไม่ได้เป็นสมาชิก 180 คน คิดเป็นร้อยละ 62.7)

ผู้เข้าร่วมงานรวม 99 คน ตอบแบบสอบถาม 71 คน คิดเป็นร้อยละ 71.7

การประเมินผลระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานใน 5 ด้าน โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 1 : ความพึงพอใจงานสัมมนา

หัวข้อ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
1.วันเวลาเหมาะสม	4.83	มากที่สุด
2.ระยะเวลา (2 ชม.) เหมาะสม	4.82	มากที่สุด
3.เนื้อหาเหมาะสม	4.83	มากที่สุด
4.ได้รับประโยชน์	4.89	มากที่สุด
5.อุปกรณ์และระบบเหมาะสม	4.89	มากที่สุด
ภาพรวม	4.85	มากที่สุด

ส่วนที่ 2 : ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสัมมนาครั้งนี้

- เนื้อหาเป็นประโยชน์ต่อผู้สอนอย่างยิ่ง อยากให้จัดสัมมนาแบบนี้อีก
- อยากให้มีการสัมมนาแบบนี้ไปเรื่อยๆ เพราะสามารถนำไปใช้ในห้องเรียนได้

ส่วนที่ 3 : ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหัวข้อการสัมมนาครั้งต่อไป

การสอนคันจิ (4 คน)

วัฒนธรรมญี่ปุ่น (4 คน)

การสอนไวยากรณ์ (2 คน) ไวยากรณ์ชั้นกลาง (1 คน)

การสอนการเขียนเรียงความสำหรับนักเรียนมัธยมปลาย (2 คน)

การสอนการพูด/การสื่อสารภาษาญี่ปุ่นในสถานการณ์ต่างๆ (2 คน)

สื่อการสอน (2 คน)

กิจกรรมเพื่อจัดค่ายภาษา

การสอนการจดจำ

การฝึกแบบประยุกต์

การสร้างแรงบันดาลใจสำหรับคนที่ไม่มีพื้นฐานเคยภาษาญี่ปุ่น

การสอนภาษาญี่ปุ่นกับนักเรียนระดับ ม.ต้น และการใช้สื่อการสอน

เทคนิคการสอนภาษาญี่ปุ่นในศตวรรษที่ 21

เทคนิคการจัดกิจกรรมในห้องเรียน

การออกแบบการจัดการเรียนรู้เน้นประสบการณ์การเรียนรู้

การออกข้อสอบภาษาญี่ปุ่น

การสอนแบบ Active Learning

การสอนเพื่อเตรียมตัวสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่น

รูปภาพบรรยากาศงานสัมมนา JTAT ครั้งที่ 27 หัวข้อ “ฟังภาษาญี่ปุ่นอย่างไรให้รู้เรื่อง - การสอนการฟัง”

Zoom Meeting

How are you feeling? Excellent | Good | Fair | Poor | Very Poor

View Options

The slide is titled "段階" (Stages) and "主な流れ" (Main Flow). It outlines three stages of listening:

- ①前作業 (準備活動)**: 聞く前の準備 (Preparation before listening).
 - ・「聞きたい」という気持ちになる。
 - ・スキーマを活性化させる。
 - ・理解に必要なことばや知識を確認する。
- ②本作業 (聴解活動)**: 聞く (Listening).
 - ・「目的」を持って聞く。
 - ・理解するためにさまざまなストラテジーを使って聞く。
- ③後作業 (発展活動)**: 聞いたことを次の行動につなげる (Connecting what was heard to the next action).
 - ・感想や意見を（話し）たり（書い）たりする。
 - ・聞いた情報をもとに（行動）する。
 - ・ロールプレイなどの会話活動をする。

83°F Mostly cloudy 17/09/2022

Zoom Meeting

How are you feeling? Excellent | Good | Fair | Poor | Very Poor

View Options

ちようかい
聴解授業のヒント

ここでは、聴解の授業のために、次の(1)から(4)について考えます。

- (1) 言語習得において「聞くこと」が果たす役割。
- (2) 「聞くこと」とは？：日常生活の聴解をふり返る。
- (3) 聴解のストラテジー：予測する・推測する。
- (4) 聴解を習得につなげるための授業のヒント。

よく
予測する คาดการณ์, คาดคะเน

すいそく
推測する คาดเดา

ストラテジー: Strategy (方略・勝つための方法)

83°F Mostly cloudy 17/09/2022

Zoom Meeting

How are you feeling? Excellent | Good | Fair | Poor | Very Poor

View Options

Chat

Sigita Bojanapant to Everyone

1

PHORPHON SOMSEW to Everyone

1

See to Everyone

1 番です。料理のレシピが分りますから、写真でも構いません。

Sigita to Everyone

1

Nobuo Kawanaka to Everyone

1

Thayom Kanokkongkarn to Everyone

2

Theonora Prapattin to Everyone

17 这么多人

Srinongkorn Surjaneejarat to Everyone

1

Yasuo T to Everyone

女性

Who can see your messages?

Everyone

Type message here...

The slide is titled "お好み焼きの作り方" (How to make Okonomiyaki). It features a drawing of a woman in a yellow apron and a man in a white lab coat, both waving. Above them is a drawing of a griddle with a spatula and a stack of okonomiyaki. Red arrows point from the griddle to the woman and the man.

83°F Mostly cloudy 17/09/2022
